

094/25 Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026 slik det fremgår av talldelen i budsjettinnstillingen vedtas.
2. Handlingsprogrammet med økonomiplan skal være veiledende ramme for kommunens virksomhet i perioden. Kommunestyret ber administrasjonen om å forberede foreslåtte tiltak og investeringer teknisk, juridisk og finansielt, slik at tiltakene/arbeidene etter nødvendig godkjenning og bevilgning kan iverksettes som forutsatt i handlingsprogrammet med økonomiplan.
3. Det gjennomføres omstillingstiltak innenfor kommunens tjenesteområder slik det framgår av kapittel 1.2 i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026.
4. Økonomireglement med vedlegg vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i hoveddel V i talldelen av budsjettinnstillingen.
5. Det vedtas med virkning fra 1.1.2026 reglement om normering av økonomisk sosialhjelp etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel III i talldelen av budsjettinnstillingen. Kommunedirektøren har fullmakt til å ajourføre veiledende satser for livsopphold og botilskudd i samsvar med statens veiledende satser når disse foreligger.
6. Det vedtas nye priser og betalingssatser med virkning fra 1.1.2026 slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel III i talldelen av budsjettinnstillingen.
7. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt for alle faste eiendommer i kommunen. Det skrives ut eiendomsskatt på næringsdel, bygning og grunn. I medhold av §§ 10 og 11 settes eiendomsskattesatsen for 2026 til 4,0 promille. Bunnfradrag settes til kr 0.
8. Det vedtas med virkning fra 1.1.2026 godtgjørelsesreglement for folkevalgte slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel IV i talldelen av budsjettinnstillingen.
9. Det vedtas partistøtte for 2026 med et grunnbeløp på kr 1.845 til hvert parti som er representert i kommunestyret og et tilleggsbeløp på kr 2.271 for hver representant det enkelte parti har i kommunestyret, jf. vedtak i k.sak 109/2008.
10. Ringsaker kirkelige fellesråds årsbudsjett for 2026 tas til orientering. Ringsaker kommunes bevilgning til Ringsaker kirkelige fellesråd for 2026 fastsettes til kr 26.189.000, hvorav kr 150.000 er til dekning av renter og avdrag på et lån på inntil 3 mill. kroner til utbedring av taket på Ringsaker kirke. Det bevilges 4,5 mill. kroner til rehabilitering av kirkene over kommunens investeringsbudsjett i 2026.
11. Kontrollutvalgets budsjett for 2026 fastsettes til kr 3.484.000.
12. Ringsaker kommune tar opp serielån stort 226,270 mill. kroner med løpetid 40 år til finansiering av investeringsprosjekter i samsvar med budsjettet for 2026, jf. kommunelovens § 14-15, 1. ledd. Det tas opp 100 mill. kroner i Startlån fra Husbanken med løpetid på 25 år.
13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge eiendommer slik det framgår av kapittel 1.2 i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026.

14. Det legges fram sak hvor det utredes og tas stilling til strategi for framtidig driftsopplegg og tjenestestruktur for kommunens bofellesskap innen enheten tilrettelagte tjenester, jf. beskrivelsene i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett 2026 (tekstdel) kapittel 1.2.

03.12.2025 Formannskapet

Følgende dokumenter ble sendt ut før møtet:

- Korrigert gebyrregulativ
- Uttalelse fra Norsk logopedforbund
- Uttalelse fra LHL Ringsaker Kommune
- Uttalelse fra Eldrerådet
- Uttalelse fra Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Felles verbalforslag fra Sp, Pp, Frp og INP, foreslått av Odd-Amund Lundberg, Sp;

1. Kommunedirektøren bes utrede rehabilitering og utbygging av eksisterende rådhus.
2. Kommunedirektøren bes gå i dialog med Hamar Kommune for å se om man kan finne en løsning hvor Hamar kommune kjøper seg inn i Stavsberg skole.

Verbalforslag, foreslått av Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp;

Kommunedirektøren bes utrede om Lismarka skole kan bygges om og benyttes til barnehage, i tråd med kommunens målsetting om større grad av gjenbruk av bygninger, anlegg osv.

Felles verbalforslag fra H, Ap, SV og KrF, foreslått av Oluf Maurud, KrF;

Det innarbeides i 1. tertial kr 80 000,- til Ringsaker Demensforening for gjennomføring av Gladtrimmen.

Verbalforslag, foreslått av Lars Svendstad, FrP;

1. Ringsaker kommune søker Utdanningsdirektoratet om tilskudd til mer praktisk, variert og relevant læring for elever på 5. - 10. trinn som har utfordringer med tilpasning i ordinær skole, ufrivillig skolefravær, psykiske vansker eller atferds- og samspillutfordringer. Tiltaket skal bidra til mestring, selvtillit og forebygge utenforskap og ungdomskriminalitet. Dette er i tråd med nasjonale føringer i Stortingsmelding 34 "Praktisk og variert opplæring" og kommunens mål om en mer praktisk skole som også omhandles i Blåboka side 137.
2. Ringsaker kommune utreder økt bruk av alternative læringsarenaer, herunder Inn På Tunet, som er omtalt i Stortingsmelding 34 og godkjent som læringsarena i Ringsaker. Inn På Tunet gir dokumentert effekt for elever som trenger praktisk og tilpasset opplæring, og er en konkret måte å realisere kommunens ambisjon om å gi alle elever mulighet til å lykkes, i tråd med kommunens handlingsplan for oppvekst og utdanning.

Alternativt forslag til talldelen, foreslått av Lars Svendstad, FrP;

Ringsaker FrPs forslag til tallbudsjett, drift 2026-2029							
Tabell 1 FrPs forslag til endring. Kap 7.1 (Tabell rosa bok s. 143)							
VO	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	kommentarnr.	
10	Politiske styringsorganer	14 993 000	14 115 000	15935000	13615000	14 985 000	1
11	Adm. og fellesutgifter	176 807 000	188 389 080	185646621,6	183790155,4	181 952 254	2
20	Barnehage	363 301 000	389 470 000	389470000	389470000	389 470 000	
30	Undervisning	606 307 000	620 482 000	611996000	610657000	610 657 000	
40	Pleie og omsorg	783 818 000	855 238 000	857220000	852918000	852 918 000	
50	Barnevern	109 427 000	120 461 000	120461000	118481000	118 481 000	
51	Sosiale tjenester	93 344 000	92 386 000	92386000	88486000	88 486 000	
52	Helsestasjon	43 311 000	43 896 000	42798000	42798000	42 798 000	
53	Legetjenester	63 497 000	72 507 000	72507000	72507000	72 507 000	
55	Kultur	50 318 000	51 311 820	50189543,6	49185752,73	48 202 038	3
56	Kulturskole	9 889 000	10 409 000	10409000	10409000	10 409 000	
57	Bibliotek	11 027 000	11 663 000	11663000	11663000	11 663 000	
60	Brann	29 992 000	31 763 000	31138000	31138000	31 138 000	
61	Landbruk	7 752 000	8 308 000	8308000	8308000	8 308 000	
62	Teknisk drift	55 000 000	56 121 120	54998697,6	53898723,65	52 820 749	4
63	Kart og byggesak	1 318 000	1 364 000	1364000	1364000	1 364 000	
80	Renhold	65 230 000	66 173 580	64282541,4	62967415,9	61 708 068	5
81	Bygg og Eiendom	104 026 000	102 309 570	98492763,6	96047510,33	93 660 670	6
82	Matproduksjon	25 114 000	26 137 000	26137000	26137000	26 137 000	
87	Overføringer	36 251 000	38 316 000	38316000	38116000	38 116 000	
88	Tilleggsbevilgninger	160 993 000	145 809 000	138559000	138559000	138 559 000	
89	Felles	-78 568 000	-78 033 000	-86710000	-93531000	-101 047 000	
	Totalsum netto driftskost. FrP	2 733 147 000	2 868 596 170	2 835 567 168	2 806 984 558	2 793 292 778	
	Sum adm forslag (drift)	2 733 147 000	2 873 815 000	2 848 095 000	2 827 202 000	2 820 556 000	
	Endring FrP sitt forslag (drift)	0	-5 218 830	-12 527 832	-20 217 442	-27 263 222	
	Endring netto finanskostnader	0	0	0	0	-9 000 000	
	Endring netto driftsres. u/e-skatt	0	-5 218 830	-12 527 832	-20 217 442	-36 263 222	

Kommentarer driftsbudsjett, kuttene skjer som følge av 1) Rammekutt (effektivisering eller redusert aktivitet) og 2) besparelser/effektivisering som følge av konkurranseutsetting.

1. VO 11 Adm og fellesutgifter: 1 % kumulert kutt for hvert år i perioden 2026-2029.

2. VO 55 Kultur: 2 % årlig rammereduksjon, kan hentes inn både ved økte puplikumsinntekter og reduserte kostnader

3. VO 62 Teknisk drift utenom selvkost: 1 % effektivisering i 2026, deretter 2 % per år som følge av konkurranseutsetting og effektivisering.

4. VO 80 Renhold: 1 % effektivisering i 2026, deretter 2 % per år som følge av konkurranseutsetting og effektivisering.

5. VO 81 Bygg og eiendom: 1 % effektivisering i 2026, deretter 2 % per år som følge av konkurranseutsetting og effektivisering.

6. Netto finanskostnader: FrP tar ut 225 mill. for investering i nytt rådhus i 2029, dette gir tilsvarende redusert låneopptak og dermed redusert rentekostnad, beregnet årsrente 4 %. Sees i sammenheng med verbalforslag. 5+5+100 millioner beholdes for årene 2026-2028 til opprustning av dagens bygg.

Kommentarer eiendomsskatt:

I tabellen under er kutt i eiendomsskatt gjort med følgende forutsetninger:

- 16 000 skatteobjekter. 4 promille sats.

- Kutt i eiendomsskatten innføres som et flatt bunnfradrag for alle skatteobjekter. Adm. regner ut bunnfradraget nøyaktig iht. redusert totalsum.

Effekt kutt i eiendomsskatt:

Tabell 3 Kutt i eiendomsskatt 2026-2029					
År	kutt per husstand		Per promille		Bunnfradrag*
2026	kr	300	kr	75	kr 75 000
2027	kr	600	kr	150	kr 150 000
2028	kr	900	kr	225	kr 225 000
2029	kr	1 800	kr	450	kr 450 000

*Anslag FrP

Forbedret netto driftsresultat:

	2026	2027	2028	2029
Total endring netto driftsresultat	-418 830	-2 927 832	-5 817 442	-7 463 222

Alternativt investeringsbudsjett:

prosjektnr.		Opprinnelig forslag	nytt forslag	endring
Virksomhetsområde VO 20: Barnehager				
60635	Diverse utbedringer	750 000	2 000 000	+ 1 250 000
VO 62 Teknisk drift				
70132	Asfaltering grusveger	1 500 000	3 000 000	+ 1 500 000
70134	Estetisk opprustning	1 500 000	500 000	- 1 000 000
70136	Maskiner veg	3 000 000	2 000 000	- 1 000 000
70143	Sentrumstiltak	2 500 000	1 000 000	- 1 500 000
70144	Utsmykning/belysning/skilting	2 500 000	1 000 000	- 1 500 000
70163	Parker Br.dal og Moelv	3 500 000	1 500 000	- 2 000 000
70205	Oppdimensjonering stikkrenner	400 000	1 000 000	+ 600 000
70226	Oppdimensjonering av grøfter	500 000	1 000 000	+ 500 000
70235	Sanering og utskifting av gamle lys	0	500 000	+ 500 000
74027	Større maskiner vann/avløp	2 000 000	1 000 000	- 1 000 000
Ny post	Vedlikehold kommunale bygg	0	3 650 000	+ 3 650 000
	Sum	18 150 000	18 150 000	0

Verbalforslag, foreslått av Marit Ophus, FrP;

- For å redusere driftsutgiftene ved Voksenpedagogisk senter skal Ringsaker kommune i større grad benytte arbeid og inkluderingsbedriftene Bragd og Mjøsanker, hvor kompetansen innen språkopplæring, arbeidsrettet aktivitet og arbeid allerede finnes. Ringsaker kommune har eierskap i disse bedriftene. Kommunedirektøren bes legge fram en plan for hvordan relevante tilbud kan flyttes eller integreres i samarbeid med disse virksomhetene fra og med høsten 2026.
- Kommunedirektøren bes utrede alternative driftsstrukturer for Prøysenhuset, herunder modeller der kommunen ikke selv står som driftsansvarlig. Utredningen skal belyse muligheter for eksterne eller private driftsformer. Plan for videre prosess legges fram for politisk behandling i løpet av høsten 2026.

Felles alternativt forslag til punkt 1, talldelen, fra Sp, Pp, FrP og INP, foreslått av Odd-Amund Lundberg, Sp;

Virksomhetsområde VO 20: Barnehager

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kommune	Fellesforslag	Avvik
60635	Diverse utbedringer	750 000	2 000 000	+1 250 000

Virksomhetsområde VO 62: Teknisk drift

70132	Asfaltering grusveier	1 500 000	3 000 000	+1 500 000
70134	Estetisk opprustning, Moelv	1 500 000	500 000	-1 000 000
70136	Maskiner vei	3 000 000	2 000 000	-1 000 000
70143	Sentrumstiltak, Moelv	2 500 000	2 500 000	0
70144	Utsmykning/belysning/skilt, Moelv	2 500 000	500 000	-2 000 000
70163	Parker, Moelv	3 500 000	3 500 000	0
70205	Oppdimensjonering stikkrenner	400 000	1 000 000	+ 600 000
70226	Oppdimensjonering av grøfter	500 000	1 000 000	+ 500 000
70235	Sanering og utskifting av gamle lys	0	500 000	+ 500 000
74027	Større maskiner vann/avløp	2 000 000	1 000 000	-1 000 000
	salderes mot låneopptak	0	650 000	650 000
	Sum	18 150 000	18 150 000	0

Verbalforslag, foreslått av Helge Vestheim, Pp;

Handlingsregelen heves til 2,5 mrd først for budsjett for 2028, da behovet i forhold til investeringer oppstår, og videre til 2,8 mrd i budsjett for 2029 hvis behovet utvikler seg slik det fremgår i økonomiplanen.

Votering:

Punkt 1:

Alternativt forslag fremmet i møtet av Lars Svendstad, FrP, fikk 2 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP.

Felles alternativt forslag fra Sp, Pp, FrP og INP, fremmet i møtet av Odd-Amund Lundberg, Sp, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Kommunedirektørens innstilling punkt 1–14 ble vedtatt med 7 mot 6 stemmer. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Verbalforslag punkt 1 og 2 fremmet i møtet av Lars Svendstad, FrP, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Felles verbalforslag fra H, Ap, SV og KrF fremmet i møtet av Oluf Maurud, KrF, ble enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fremmet i møtet av Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Verbalforslag punkt 1 fremmet i møtet av Marit Ophus, FrP, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Verbalforslag punkt 2 fremmet i møtet av Marit Ophus, FrP, fikk 2 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP.

Felles verbalforslag fra Sp, Pp, Frp og INP punkt 1, fremmet i møtet av Odd-Amund Lundberg, Sp, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Felles verbalforslag fra Sp, Pp, Frp og INP punkt 2, fremmet i møtet av Odd-Amund Lundberg, Sp, fikk 6 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, Helge Vestheim, Pp, Marte Elisabeth Røhnebæk, Sp, og Odd-Amund Lundberg, Sp.

Verbalforslag fremmet i møtet av Helge Vestheim, Pp, fikk 4 stemmer og falt. Lars Svendstad, FrP, Marit Ophus, FrP, Camilla Storlien, Pp, og Helge Vestheim, Pp.

FSK - 094/25

Innstilling til kommunestyret:

1. Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026 slik det fremgår av talldelen i budsjettinnstillingen vedtas.
2. Handlingsprogrammet med økonomiplan skal være veiledende ramme for kommunens virksomhet i perioden. Kommunestyret ber administrasjonen om å forberede foreslåtte tiltak og investeringer teknisk, juridisk og finansielt, slik at tiltakene/arbeidene etter nødvendig godkjenning og bevilgning kan iverksettes som forutsatt i handlingsprogrammet med økonomiplan.
3. Det gjennomføres omstillingstiltak innenfor kommunens tjenesteområder slik det framgår av kapittel 1.2 i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026.
4. Økonomireglement med vedlegg vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i hoveddel V i talldelen av budsjettinnstillingen.
5. Det vedtas med virkning fra 1.1.2026 reglement om normering av økonomisk sosialhjelp etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel III i talldelen av budsjettinnstillingen. Kommunedirektøren har fullmakt til å ajourføre veiledende satser for livsopphold og botilskudd i samsvar med statens veiledende satser når disse foreligger.
6. Det vedtas nye priser og betalingssetser med virkning fra 1.1.2026 slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel III i talldelen av budsjettinnstillingen.
7. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt for alle faste eiendommer i kommunen. Det skrives ut eiendomsskatt på næringsdel, bygning og grunn. I medhold av §§ 10 og 11 settes eiendomsskattesatsen for 2026 til 4,0 promille. Bunnfradrag settes til kr 0.

8. Det vedtas med virkning fra 1.1.2026 godtgjørelsesreglement for folkevalgte slik det fremgår av kommunedirektørens forslag i hoveddel IV i talldelen av budsjettinnstillingen.
9. Det vedtas partistøtte for 2026 med et grunnbeløp på kr 1.845 til hvert parti som er representert i kommunestyret og et tilleggsbeløp på kr 2.271 for hver representant det enkelte parti har i kommunestyret, jf. vedtak i k.sak 109/2008.
10. Ringsaker kirkelige fellesråds årsbudsjett for 2026 tas til orientering. Ringsaker kommunes bevilgning til Ringsaker kirkelige fellesråd for 2026 fastsettes til kr 26.189.000, hvorav kr 150.000 er til dekning av renter og avdrag på et lån på inntil 3 mill. kroner til utbedring av taket på Ringsaker kirke. Det bevilges 4,5 mill. kroner til rehabilitering av kirkene over kommunens investeringsbudsjett i 2026.
11. Kontrollutvalgets budsjett for 2026 fastsettes til kr 3.484.000.
12. Ringsaker kommune tar opp serielån stort 226,270 mill. kroner med løpetid 40 år til finansiering av investeringsprosjekter i samsvar med budsjettet for 2026, jf. kommunelovens § 14-15, 1. ledd. Det tas opp 100 mill. kroner i Startlån fra Husbanken med løpetid på 25 år.
13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge eiendommer slik det framgår av kapittel 1.2 i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett for 2026.
14. Det legges fram sak hvor det utredes og tas stilling til strategi for framtidig driftsopplegg og tjenestestruktur for kommunens bofellesskap innen enheten tilrettelagte tjenester, jf. beskrivelsene i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram med økonomiplan for 2026-2029 og årsbudsjett 2026 (tekstdel) kapittel 1.2.
15. Det innarbeides i 1. tertial kr 80 000,- til Ringsaker Demensforening for gjennomføring av Gladtrimmen.